

استفاده از شبکه تلویزیونی پویا و نقش آن در انگیزش تحصیلی و پیشرفت تحصیلی دانش آموزان پایه پنجم ابتدایی (مورد مطالعه: شهر بیرجند سال تحصیلی ۹۲-۹۳)

تاریخ دریافت: ۱۳۹۳/۶/۱۷

تاریخ پذیرش: ۱۳۹۳/۸/۸

مریم سبزه‌کار^۱

هادی پورشافی^۲

چکیده

تلویزیون از ابزارهای مؤثر در افزایش شناخت و آگاهی به شمار می‌آید و پویانمایی در صنعت رسانه و هنرهای نمایشی، قابلیت‌های فراوانی هم در تولید و هم در برقراری ارتباط با مخاطب دارد. از آنجا که همواره مخاطبان خردسال، کودک و نوجوان حلقه اول علاقه‌مندان و مخاطبان شبکه پویا را تشکیل می‌دهند، لذا این شبکه با هدف پاسخگویی نیازهای تربیتی، آموزشی، سرگرمی و تفریحی مخاطبان برای تربیت خردسالان و کودکان به کمک خانواده‌ها آمده است. پژوهش حاضر از نوع توصیفی - مقایسه‌ای و به منظور بررسی استفاده از شبکه تلویزیونی پویا و نقش آن در انگیزش تحصیلی و پیشرفت تحصیلی دانش آموزان صورت گرفته است. جامعه آماری شامل همه دانش آموزان مقطع پنجم ابتدایی شهر بیرجند بوده است. نمونه مورد بررسی، ۵۰۰ نفر از دانش‌آموزان پسر و دختر است که به روش خوشه‌ای و تصادفی انتخاب شد. به منظور جمع‌آوری اطلاعات، پرسشنامه‌ای شامل اطلاعات جمعیت‌شناختی، وضعیت تحصیلی و مقیاس انگیزش تحصیلی هارتر (۱۹۸۱)، تهیه و در اختیار آزمودنی‌ها قرار گرفت. نتایج این پژوهش حاکی از این بود که بین پیشرفت و انگیزش تحصیلی دانش‌آموزانی که برنامه‌های شبکه پویا را تماشا می‌کنند و آنهایی که تماشا نمی‌کنند تفاوت معنی‌داری وجود نداشت. همچنین نتایج پژوهش حاکی از این بود که بین پیشرفت و انگیزه

۱. کارشناس ارشد علوم تربیتی گرایش آموزش ابتدایی دانشگاه آزاد اسلامی قاینات، نویسنده مسؤول
m.sabzekar@birjand.irib.ir
hpourshafei@birjand.ac.ir

۲. دانشیار گروه علوم تربیتی دانشگاه بیرجند

تحصیلی دانش آموزانی که برنامه‌های شبکه پویا را تماشا می‌کنند و آنهایی که تماشا نمی‌کنند، به لحاظ جنسیت تفاوت معنی‌داری وجود ندارد.

واژگان کلیدی: شبکه تلویزیونی پویا، انگیزش تحصیلی، پیشرفت تحصیلی

مقدمه

یکی از عوامل اثرگذار بر آموزش و پرورش در جوامع کنونی، رسانه‌های جمعی است. مفهوم رسانه و به‌دنبال آن رسانه‌های جمعی به‌طور عجیبی وارد مطالعات و تحقیقات انسانی و اجتماعی شده است، چرا که ما وارد جامعه‌ی اطلاعاتی شده‌ایم، جامعه‌ی که کل جهان را به قول مک لوهان^۱ به یک دهکده جهانی تبدیل کرده است. در این دهکده، رسانه‌ها نقش تعیین‌کننده دارند.

طبق تعریف، رسانه؛ عبارتست از بزرگراه ارتباطی که جریان انتقال اطلاعات از طریق آن انجام می‌شود و دارای تنوع بالایی در دنیای نوین می‌باشد. اما آنچه مورد تأکید و دقت نظر فراوان است، با توجه به قدرت بی‌بدیل آن در شکل دادن به افکار، عقاید و ارزش‌های اجتماعی، رسانه‌های جمعی است. رسانه‌های جمعی آن دسته از رسانه‌ها را شامل می‌شوند که دارای خصلت فراگیری مخاطب، بازخورد و از همه مهم تر پیامدهای گسترده‌ی اجتماعی هستند (کازنو، ۱۳۷۶: ۳). این رسانه‌ها شامل، رادیو، تلویزیون، مطبوعات و سینما هستند و تلویزیون یکی از تأثیرگذارترین آنهاست. شبکه پویا که مخاطبان اصلی آن خردسالان، کودکان و نوجوانان هستند یکی از با اهمیت ترین شبکه‌های رسانه ملی است که با اهداف متنوعی راه‌اندازی شده است. یکی از این اهداف توجه به این قشر عظیم جامعه است که شاید بیش از یک سوم جامعه ما را تشکیل می‌دهند. یکی از برنامه‌های راهبردی این شبکه در برنامه‌ریزی‌های کلان، ایجاد شبکه‌ای مخصوص با فرم پویا نمایی برای قشر کودکان است.

پیشرفت تحصیلی به‌عنوان یک متغیر آموزشی همواره مورد توجه پژوهشگران و متخصصان آموزش و پرورش بوده است. عوامل پیچیده و گاه ناشناخته‌ای کیفیت

1. Marshal McLuhan

و کمیت یادگیری دانش‌آموزان و پیشرفت تحصیلی آنان را تحت‌تأثیر قرار می‌دهد (Spalding, 1998: 99).

یکی از عواملی که به جهت شدت تأثیرات خود در پیشرفت تحصیلی مورد توجه بیشتر پژوهشگران حوزه آموزش و پرورش قرار گرفته است. و گاه خود به‌عنوان یک عامل مستقل مورد بررسی قرار گرفته است، انگیزش تحصیلی دانش‌آموزان است (Bentham, 2002: 100).

در حقیقت به جهت ارتباط‌های قوی موجود بین انگیزه تحصیلی و پیشرفت تحصیلی، توجه زیادی به انگیزه تحصیلی و عوامل موثر بر آن شده است (Chen, 2004: 100). انگیزش از جمله مفاهیم رایج در مسائل آموزشی است. وقتی در سیستم آموزشی، مشکلاتی هم‌چون افت تحصیلی رخ می‌دهد، از انگیزه یادگیرنده به‌عنوان یکی از علل مهم آن یاد می‌شود. در نظریه‌های آموزشی نیز انگیزه یک مفهوم اساسی به‌شمار می‌رود. روان‌شناسان و معلمان نیز انگیزش را یکی از مفاهیم کلیدی می‌دانند که برای توضیح سطوح مختلف پیشرفت به‌کار می‌رود. این مفهوم تفاوت میزان تلاش برای انجام تکالیف درسی را بازگو می‌کند. بسیاری از معلمان با دانش‌آموزانی که هیچ‌گونه علاقه‌ای به درس و هیچ‌گونه انگیزه‌ای برای درس خواندن و تحصیل ندارند، یا این‌که تنها به بخش‌های خیلی خاص مطالب درسی علاقه‌مندند، در مورد این دسته چه می‌توان کرد و با چه نظریه‌هایی می‌توان این موضوع را تحلیل نمود؟ در مرور نظریه‌های انگیزشی، چندین نظریه اصلی قابل مشاهده است. فروید و هواداران اولیه او انسان را تحت کنترل غرایز زیستی می‌دانند. به نظر آن‌ها غرایز رفتار را در کنترل خود دارند، تا این‌که انسان می‌آموزد که غرایز خود را از طریق "من" و "من برتر" مهار کند (Debrom, 2001). پژوهش آنگل^۱ (1998) نشان می‌دهد که تلویزیون بر پیشرفت خواندن تأثیر منفی دارد، زیرا اوقاتی را که کودکان باید صرف خواندن و مطالعه کنند، به تماشای تلویزیون اختصاص می‌دهند.

هنگلر و کوهن^۲ (1997) در پژوهشی که درباره سطح خواندن کودکان ۵ تا ۱۳

1. Angel

2. Henggeler & Cohen

ساله در جوامع با و بدون تلویزیون انجام داده‌اند، دریافته‌اند کودکانی که در جوامع با چندین شبکه تلویزیونی به سر می‌برند، کمتر کتاب می‌خوانند و در مقایسه با گروه بدون تلویزیون، به‌طور معناداری کمتر به مطالعه مجله‌های فکاهی می‌پرداختند.

بنیتس^۱ (1985) رابطه بین مقدار تماشای تلویزیون و نمره‌های هوش و درک خواندن بیش از ۶۰۰ کودک ۱۱ الی ۱۴ ساله را بررسی کردند. در این پژوهش، بین مقدار تماشای تلویزیون و عملکرد خواندن رابطه منفی معناداری مشاهده شد.

شیخ (۱۳۸۴) معتقد است دانش‌آموزانی که از لحاظ امکانات کمک آموزشی نظیر کتاب‌های کمک درسی، معلم خصوصی، تکنولوژی‌های جدید، نرم افزارها و ... غنی‌ترند نسبت به دانش‌آموزانی که کمتر از این وسایل بهره‌مند هستند پیشرفت یادگیری بهتر و انگیزه تحصیلی آنها نیز بیشتر است.

در پژوهش حاضر سعی می‌شود با رعایت نوعی جامع‌نگری، رابطه متغیرهای متنوعی مورد بررسی قرار گیرد و بدیهی است که بررسی رابطه بین میزان استفاده از شبکه‌ی پویای صدا و سیما، با انگیزه و پیشرفت تحصیلی دانش‌آموزان در کانون توجه خواهد بود. در این راستا پرسش اصلی که محقق به دنبال یافتن پاسخی برای آن است این است که آیا بین استفاده از شبکه تلویزیونی پویا با انگیزش تحصیلی و پیشرفت تحصیلی دانش‌آموزان پایه پنجم شهر بیرجند ارتباطی وجود دارد؟

در این پژوهش سه فرضیه مورد بررسی قرار گرفته است.

فرضیه اول پژوهش: بین پیشرفت تحصیلی دانش‌آموزانی که برنامه‌های شبکه پویا را تماشا می‌کنند و آنهایی که تماشا نمی‌کنند تفاوت وجود دارد.

فرضیه دوم پژوهش: بین انگیزه تحصیلی دانش‌آموزانی که برنامه‌های شبکه پویا را تماشا می‌کنند و آنهایی که تماشا نمی‌کنند، تفاوت وجود دارد.

فرضیه سوم پژوهش: بین پیشرفت و انگیزه تحصیلی دانش‌آموزانی که برنامه‌های شبکه پویا را تماشا می‌کنند و آنهایی که تماشا نمی‌کنند، به لحاظ جنسیت تفاوت وجود دارد.

روش‌شناسی پژوهش

روش انجام این پژوهش توصیفی از نوع مقایسه‌ای است. جامعه آماری این پژوهش شامل کلیه دانش‌آموزان پایه پنجم ابتدایی شهر بیرجند، که در سال تحصیلی ۱۳۹۲-۱۳۹۱ مشغول به تحصیل می‌باشند. حجم نمونه بر طبق جدول جرسی و مورگان ۳۰۰ نفر محاسبه گردید. روش نمونه‌گیری به شیوه خوشه‌ای تصادفی انجام گرفته است. جهت اندازه‌گیری انگیزش تحصیلی از مقیاس انگیزش تحصیلی هارتر^۱ (1981) استفاده شد. این مقیاس از معروف‌ترین مقیاس‌هایی است که تفاوت‌های فردی را در دو بعد انگیزش درونی و بیرونی می‌سنجد. مقیاس هارتر (1981) در اصل متشکل از ۱۸ سؤال (گویه) و هر سؤال آن، دو قطب انگیزش درونی و بیرونی را در دو انتهای یک پیوستار اندازه‌گیری می‌گیرد. اما بحرانی این پرسشنامه را اصلاح و تعداد سؤالات را به ۳۳ سؤال افزایش داد و پایایی مقیاس اصلاح شده هارتر را به دو شیوه بازآزمایی و ثبات دورنی بررسی کرد. ضریب آلفا و بازآزمایی مقیاس کلی انگیزش درونی به ترتیب ۰/۸۵ و ۰/۸۶ و برای مقیاس کلی انگیزش بیرونی ۰/۶۹ تا ۰/۸۱ بوده که با توجه به تعداد کم سؤال‌ها در هر زیر مقیاس، ضرایب رضایت‌بخش است و همه ضرایب بازآزمایی در سطح ۰/۰۰۱ معنادار بود.

هم‌چنین با بهره‌گیری از تحقیقات پیشین جهت پیشرفت تحصیلی، معدل نمرات درسی دانش‌آموز در پایان ترم اول سال گذشته، معدل نمرات درسی دانش‌آموز در پایان ترم دوم سال گذشته و معدل نمرات درسی دانش‌آموز در پایان ترم اول سال جاری مورد ارزیابی قرار می‌گیرد.

اطلاعات جمعیت‌شناختی

جنسیت، سن، وضعیت تحصیلی، ساعات تماشای روزانه برنامه‌های شبکه پویا، بررسی نمودار رابطه وضعیت تحصیلی با ساعات تماشای برنامه‌های شبکه پویا، طول مدت برخورداری از شبکه پویا و میانگین و انحراف معیار نمره آزمودنی‌ها در مقیاس

انگیزش تحصیلی به تفکیک زیرمقیاس‌ها و جنسیت، مواردی هستند که در قالب آمار توصیفی به آن‌ها پرداخته می‌شود. فراوانی، حداقل، حداکثر، میانگین و انحراف معیار، شاخص‌های مورد استفاده جهت توصیف این عوامل هستند. شایان ذکر است که پاسخ هفت نفر از آزمودنی‌ها ناقص بود و لذا در مجموع پاسخ ۲۹۳ آزمودنی مورد استفاده قرار گرفت.

جنسیت آزمودنی‌ها

همان‌طور که گفته شد آزمودنی‌ها از لحاظ جنسیت شامل هر دو گروه پسر و دختر بوده‌اند. جنسیت از این لحاظ مورد توجه است که در بخش آمار استنباطی به دنبال بررسی نقش جنسیت در پیشرفت و انگیزه تحصیلی دانش‌آموزان هستیم. جدول ۱، فراوانی آزمودنی‌ها را به لحاظ جنسیت نمایش می‌دهد.

جدول ۱) فراوانی و درصد آزمودنی‌ها به تفکیک جنسیت

جنسیت	فراوانی	درصد
دختر	۸۶	٪۲۹/۴
پسر	۲۰۷	٪۷۰/۶
مجموع	۲۹۳	٪۱۰۰

همان‌طور که در جدول ۱ ملاحظه می‌گردد ۷۰ درصد آزمودنی‌ها پسر و حدود ۳۰ درصد آن‌ها دختر هستند.

سن آزمودنی‌ها

تمامی آزمودنی‌ها دانش‌آموزان پایه پنجم ابتدایی بوده و لذا از لحاظ سنی نسبتاً یکنواخت می‌باشند. جدول ۲ فراوانی و جدول ۳ شاخص‌های آمار توصیفی مربوط به سن آزمودنی‌ها از قبیل میانگین و انحراف معیار را به دو صورت کلی و به تفکیک جنسیت نشان می‌دهد.

جدول ۲) فراوانی و درصد آزمودنی‌ها به لحاظ سن

سن	دختر		پسر		مجموع	
	فراوانی	درصد	فراوانی	درصد	فراوانی	درصد
۱۰ سال	۴	٪۴/۶	۲	٪۰/۹	۶	٪۲
۱۱ سال	۵۶	٪۶۵/۱	۱۰۳	٪۴۹/۸	۱۵۹	٪۵۴/۳
۱۲ سال	۲۵	٪۲۹/۱	۹۱	٪۴۴	۱۱۶	٪۳۹/۶
۱۳ سال	۱	٪۱/۲	۱۱	٪۵/۳	۱۲	٪۴/۱

جدول ۳) آمار توصیفی سن آزمودنی‌ها به تفکیک جنسیت

سن	دختر		پسر		مجموع	
	میانگین	انحراف معیار	میانگین	انحراف معیار	میانگین	انحراف معیار
	۱۱/۲۷	۰/۵۶۲	۱۱/۵۴	۰/۶۱۳	۱۱/۴۶	۰/۶۱۰

با نگاهی به جداول ۲ و ۳ ملاحظه می‌گردد که سن حدود ۹۵ درصد آزمودنی‌ها در بازه ۱۱ تا ۱۲ سال و دارای میانگین ۱۱/۴۶ و انحراف معیار ۰/۶۱ است. هم‌چنین میانگین سنی دختران و پسران به یکدیگر نزدیک بوده و انحراف معیار سن دختران (۰/۵۶۲) کمتر از پسران (۰/۶۱۳) است.

وضعیت تحصیلی آزمودنی‌ها

وضعیت تحصیلی یکی از دو متغیر اصلی مورد نظر در این پژوهش است. از آنجا که در سیستم جدید آموزشی، نمره‌دهی به صورت توصیفی انجام می‌گیرد، از آزمودنی‌ها خواسته شد تا وضعیت تحصیلی خود را بر اساس سه ترم گذشته، از میان گزینه‌های خیلی خوب، خوب، قابل قبول و نیاز به تلاش بیشتر، مشخص کنند. جدول ۴، فراوانی آزمودنی‌ها از لحاظ وضعیت تحصیلی را به دو صورت کلی و به تفکیک جنسیت نشان می‌دهد.

جدول ۴) فراوانی آزمودنی‌ها از لحاظ وضعیت تحصیلی به تفکیک جنسیت

وضعیت تحصیلی	دختر		پسر		مجموع	
	فراوانی	درصد	فراوانی	درصد	فراوانی	درصد
خیلی خوب	۷۱	٪۸۲/۵	۱۵۲	٪۷۳/۴	۲۲۳	٪۷۶/۱
خوب	۱۰	٪۱۱/۶	۵۲	٪۲۵/۱	۶۲	٪۲۱/۲
قابل قبول	۵	٪۵/۹	۳	٪۱/۵	۸	٪۲/۷
نیاز به تلاش بیشتر	۰	۰	۰	۰	۰	۰

جدول ۴ نشان می‌دهد ۸۲/۵ درصد دختران و ۷۳/۴ درصد پسران، وضعیت تحصیلی خیلی خوب داشته و هیچ‌کدام در وضعیت تحصیلی "نیاز به تلاش بیشتر" قرار ندارند. در مجموع نیز ۷۶/۱ درصد آزمودنی‌ها دارای وضعیت تحصیلی خیلی خوب و ۲۱/۲ درصد ایشان دارای وضعیت تحصیلی خوب بودند.

ساعات تماشای روزانه برنامه‌های شبکه پویا

برای آن که بتوان نقش تماشای برنامه‌های شبکه پویا را بر پیشرفت و انگیزه تحصیلی آزمودنی‌ها بررسی کرد، از ایشان خواسته شد تا مشخص کنند در طول روز چه میزان از برنامه‌های این شبکه را استفاده می‌کنند. جدول ۵، فراوانی مربوط به این شاخص را به دو صورت کلی و به تفکیک جنسیت نشان می‌دهند.

جدول ۵) فراوانی آزمودنی‌ها از لحاظ ساعات تماشای روزانه برنامه‌های شبکه پویا

ساعت	دختر		پسر		مجموع	
	فراوانی	درصد	فراوانی	درصد	فراوانی	درصد
مشاهده نمی‌کنم	۲۲	٪۲۵/۶	۳۲	٪۱۵/۴	۵۴	٪۱۸/۴
۱ تا ۳ ساعت	۴۸	٪۵۵/۸	۱۴۴	٪۹۶/۶	۱۹۲	٪۶۵/۵
۴ تا ۵ ساعت	۱۲	٪۱۴	۲۷	٪۱۳	۳۹	٪۱۳/۳
۵ تا ۷ ساعت	۱	٪۱/۱	۳	٪۱/۴	۴	٪۱/۴
بیش از ۸ ساعت	۳	٪۳/۵	۱	٪۰/۳	۴	٪۱/۴

جدول ۵، نشان می‌دهد درصد دخترانی که شبکه پویا را تماشا نمی‌کنند (۲۵/۶٪) بیش از پسران (۱۵/۴٪) است. همچنین غالب آزمودنی‌ها (۶۵/۵٪) در طول روز بین ۱ تا ۳ ساعت از این شبکه استفاده کرده و درصد بسیار کمی از ایشان (۲/۸٪) بیش از این مقدار به مشاهده برنامه‌های این شبکه مشغول می‌شوند.

فرضیه اول پژوهش: بین پیشرفت تحصیلی دانش‌آموزانی که برنامه‌های شبکه پویا را تماشا می‌کنند و آنهایی که تماشا نمی‌کنند تفاوت وجود دارد.

برای بررسی درستی یا نادرستی این فرضیه و به عبارتی بررسی این که آیا این تفاوت، قابل ملاحظه و معنادار است، ابتدا افراد به دو گروه تقسیم شدند؛ گروهی که شبکه پویا را تماشا نمی‌کنند (۱۵۴ نفر) و مابقی که بیش از یک ساعت در روز به تماشای این شبکه می‌پردازند (۲۳۹ نفر). سپس به بهترین پیشرفت تحصیلی (خیلی خوب) عدد ۴ و به بدترین آن (نیاز به تلاش بیشتر)، عدد ۱ و به بقیه مابین این دو عدد، اعدادی اختصاص یافت. در نهایت با استفاده از آزمون t ، میانگین نمرات بیان‌کننده پیشرفت تحصیلی این دو گروه، با هم مقایسه شد. از آنجا که دو نمونه مورد مقایسه، دو گروه متفاوت و مستقل هستند، از آزمون t مستقل استفاده گردید.

جدول ۶) خصوصیات آماری دانش‌آموزان دو گروه از نظر تماشای شبکه

گروه	تعداد	میانگین	انحراف معیار	میانگین خطای استاندارد
تماشا می‌کنند	۵۴	۳/۶۹	۰/۶۳۹	۰/۰۸۷
تماشا نمی‌کنند	۲۳۹	۳/۷۴	۰/۴۶۵	۰/۰۳۰

بر اساس جدول ۶ ملاحظه می‌گردد که میانگین پیشرفت تحصیلی آزمودنی‌های گروهی که شبکه پویا را تماشا می‌کنند (۳/۷۴)، بیش از گروهی است که این شبکه را تماشا نمی‌کنند (۳/۶۹). در واقع آزمون t نشان می‌دهد که این تفاوت میانگین دو گروه (۰/۰۵ = ۳/۶۹ - ۳/۷۴) که در جدول شماره ۷، مقدار آن ۰/۰۶ - آمده است معنادار بوده و ناشی از تفاوت پیشرفت تحصیلی دو جامعه - دانش‌آموزان دبستانی که شبکه پویا را می‌بینند و آنهایی که نمی‌بینند - است.

جدول ۷) نتایج آزمون t مستقل برای مقایسه پیشرفت تحصیلی دو گروه

فاصله اطمینان ۹۵٪ برای اختلاف		مستقل t آزمون				آزمون برابری واریانسها		نوع واریانس
بازه بالا	بازه پایین	t آماره	درجه آزادی	p مقدار	f آماره	- مقدار p		
۰/۰۸۹	-۰/۲۰۸	-۰/۷۸۹	۲۹۱	۰/۴۳۱	-۰/۰۶۰	۵/۵۸۵	۰/۰۱۹	واریانس برابر
۰/۱۲۴	-۰/۲۴۳	-۰/۶۴۸	۲۱۷/۶۶	۰/۵۲	-۰/۰۶۰			واریانس نابرابر

همان طور که ملاحظه می شود، p- مقدار آزمون t برابر ۰/۵۲۰ و بزرگتر از ۰/۰۵ شده، در نتیجه بر اساس فرضیه یک، فرض یکسان بودن میانگین نمرات پیشرفت تحصیلی دو گروه، در سطح ۰/۰۵ رد نشده است. به عبارت دیگر، بین پیشرفت تحصیلی دانش آموزانی که برنامه های شبکه پویا را تماشا می کنند و آنهایی که تماشا نمی کنند، تفاوت معناداری وجود ندارد و فرضیه یک رد می شود.

نتایج پژوهش حاضر در این قسمت با نتایج پژوهش رستمی (۱۳۶۴)، لوین و لوین (۱۹۹۶) ۱، بنتیجز و وان درورت ۲ (۱۹۸۸)، که به نقش منفی و بی اثر تماشای تلویزیون بر میزان پیشرفت تحصیلی دانش آموزان اشاره می کند همسو و با نتایج پژوهش عبدالحمید ۳ (۲۰۰۵)، حیدری و دیگران (۱۳۸۹)، سلیمی (۱۳۸۸)، شبیری و عطاران (۱۳۸۶) که به نقش مثبت و معنی دار رسانه و فناوری جدید در بهبود پیشرفت و پیشرفت تحصیلی دانش آموزان اشاره دارد، مغایرت دارد.

فرضیه دوم پژوهش: بین انگیزه تحصیلی دانش آموزانی که برنامه های شبکه پویا را تماشا می کنند و آنهایی که تماشا نمی کنند، تفاوت وجود دارد.

جهت تعیین میزان انگیزه تحصیلی آزمودنی ها از فرم اصلاح شده مقیاس انگیزش تحصیلی هارتر که توسط لپر ۴ و دیگران (۲۰۰۵) ارائه گردید، استفاده شد. این مقیاس دارای دو بعد انگیزش درونی و انگیزش بیرونی است. برای بررسی این فرضیه، از همان دو گروه

1. Levine, D.U., and Levine R.F

2. Beentjes

3. Abdul Hamid

4. Lepper, M.R

فرضیه یک (افرادی که شبکه پویا را تماشا می کنند و آن هایی که تماشا نمی کنند) استفاده شد. با استفاده از آزمون t مستقل، میانگین نمرات انگیزه تحصیلی دو گروه، مقایسه شد.

جدول ۸) خصوصیات آمار توصیفی انگیزش تحصیلی دانش آموزان دو گروه

مقیاس	گروه	تعداد	میانگین	انحراف معیار	میانگین خطای استاندارد
انگیزش کل	تماشا نمی کنم	۵۴	۲/۱۹۴	۰/۴۱۶	۰/۰۵۶۵
	تماشا می کنم	۲۳۹	۲/۲۰۲	۰/۴۳۴	۰/۰۲۸
انگیزش درونی	تماشا نمی کنم	۵۴	۱/۷۶۷	۰/۵۲۸	۰/۰۷۱۸
	تماشا می کنم	۲۳۹	۱/۷۷۳	۰/۵۴۱	۰/۰۳۵
انگیزش بیرونی	تماشا نمی کنم	۵۴	۲/۶۱۷	۰/۴۸۵	۰/۰۶۶
	تماشا می کنم	۲۳۹	۲/۶۴۶	۰/۵۰	۰/۰۳۲۳

همان طور که ملاحظه می گردد میانگین هر سه مقیاس انگیزش تحصیلی آزمودنی های گروهی که شبکه پویا را تماشا می کنند، اندکی بیش از گروهی است که این شبکه را تماشا نمی کنند. بر اساس جدول ۹، تفاوت میانگین های دو گروه، معنادار بوده و ناشی از تفاوت پیشرفت تحصیلی دو جامعه - دانش آموزان دبستانی که شبکه پویا را می بینند و آن هایی که نمی بینند - است، یا معنادار نبوده و تنها ناشی از نمونه گیری است و نمی توان این تفاوت را به جوامع مربوطه نسبت داد.

جدول ۹) نتایج آزمون t مستقل برای مقایسه انگیزش تحصیلی دو گروه

نوع انگیزش	آزمون برابری واریانس ها		آزمون t مستقل				فاصله اطمینان ۹۵٪ برای اختلاف	
	-P مقدار	f آماره	میانگین اختلاف	مقدار p	درجه آزادی	t آماره	بازه بالا	بازه پایین
انگیزش کل	۰/۷۲۹	۰/۱۲۰	-۰/۰۰۷۹۴	۰/۹۰۳	۲۹۱	-۰/۱۲۲	۰/۱۱۹۷۱	-۰/۱۳۵۵۹
انگیزش کل			-۰/۰۰۷۹۴	۰/۹۰۰	۸۱/۲۱	-۰/۱۲۶	۰/۱۱۷۶۵	-۰/۱۳۳۵۳

۰/۴۹۳	۰/۴۷۱	-۰/۰۰۶۱۲	۰/۹۴۰	۲۹۱	-۰/۰۷۵	۰/۱۵۳۶۴	-۰/۱۶۵۸۹	واریانس برابر	انگیزش درونی
		-۰/۰۰۶۱۲	۰/۹۳۹	۸۰/۱۵	-۰/۰۷۷	۰/۱۵۲۹۰	-۰/۱۶۵۱۴	واریانس نابرابر	انگیزش بیرونی
۰/۴۳۴	۰/۶۱۴	-۰/۰۲۸۹۸	۰/۶۹۹	۲۹۱	-۰/۳۸۷	۰/۱۱۸۳۹	-۰/۱۷۶۳۴	واریانس برابر	انگیزش بیرونی
		-۰/۰۲۸۹۸	۰/۶۹۴	۸۰/۴۳	-۰/۳۹۴	۰/۱۱۷۲۵	-۰/۱۷۵۲۱	واریانس نابرابر	انگیزش بیرونی

همان‌طور که ملاحظه می‌شود، p - مقدار آزمون t - به ترتیب برای مقیاس انگیزش کل، انگیزش درونی و انگیزش بیرونی برابر $۰/۹۰۳$ ، $۰/۹۴۰$ و $۰/۶۹۹$ - برای هر سه مقیاس انگیزش، بزرگتر از $۰/۰۵$ شده و در نتیجه، فرض یکسان بودن میانگین‌های نمرات انگیزش تحصیلی دو گروه، در سطح $۰/۰۵$ رد نشده است. به عبارت دیگر، بین انگیزه تحصیلی و نیز ابعاد انگیزش درونی و انگیزش بیرونی دانش‌آموزانی که برنامه‌های شبکه پویا را تماشا می‌کنند و آنهایی که تماشا نمی‌کنند تفاوت وجود ندارد و فرضیه دوم پژوهش، رد می‌شود.

نتایج پژوهش حاضر در این قسمت با نتایج پژوهش‌های غلامی و همکاران (۱۳۸۵)، سیف^۱، (2012)، ویگن و بیکر (2007)، کلر^۲ (2006)، شولتز^۳ (1999)، رمانین^۴ (1968) و استاین^۵ (1969)؛ که بیان‌کننده تأثیر مثبت و رابطه معنی‌دار استفاده از فناوری و رسانه در افزایش انگیزش تحصیلی دانش‌آموزان در مقاطع مختلف بود، مغایرت دارد. **فرضیه سوم پژوهش:** بین پیشرفت و انگیزه تحصیلی دانش‌آموزانی که برنامه‌های شبکه پویا را تماشا می‌کنند و آنهایی که تماشا نمی‌کنند، به لحاظ جنسیت تفاوت وجود دارد. برای بررسی فرضیه سه، علاوه بر دو گروه مورد استفاده در فرضیات یک و دو، جنسیت نیز در نظر گرفته شد. بدین شکل که تمام آزمودنی‌ها به دو گروه دختر و پسر تقسیم شدند. سپس به‌طور مجزا برای دختران و پسران، متغیرهای پیشرفت و انگیزه

-
1. Seif
 2. Keller
 3. Shvltz
 4. Remanim
 5. Stain

تحصیلی دانش‌آموزانی که شبکه پویا را تماشا می‌کنند با آنهایی که تماشا نمی‌کنند، مقایسه شد. نتایج در جدول ۱۰ آمده است.

جدول ۱۰) خصوصیات آماری پیشرفت و انگیزش تحصیلی دختران دو گروه

مقیاس	گروه	تعداد	میانگین	انحراف معیار	میانگین خطای استاندارد
پیشرفت تحصیلی	تماشا نمی‌کنم	۲۲	۳/۵۵	۰/۸۰۰	۰/۱۷۱
	تماشا می‌کنم	۶۴	۳/۸۴	۰/۴۰۷	۰/۰۵۱
انگیزه تحصیلی	تماشا نمی‌کنم	۲۲	۲/۱۳۱	۰/۴۱۴	۰/۰۸۸۴
	تماشا می‌کنم	۶۴	۲/۱۴۹	۰/۴۴۰	۰/۰۵۵۰

با نگاهی به جدول ۱۰ ملاحظه می‌گردد که میانگین هر دو متغیر پیشرفت و انگیزش تحصیلی دخترانی که شبکه پویا را تماشا می‌کنند (به ترتیب ۳/۸۴ و ۲/۱۴۹)، اندکی بیش از دخترانی است که این شبکه را تماشا نمی‌کنند (به ترتیب ۳/۵۵ و ۲/۱۳۱). در واقع، نتایج آزمون t نشان می‌دهد که این تفاوت معنادار بوده و ناشی از نقش تماشای شبکه پویا است.

جدول ۱۱) آزمون t مستقل برای مقایسه پیشرفت و انگیزش تحصیلی دختران دو گروه

متغیر	آزمون برابری واریانس‌ها		آزمون t مستقل				فاصله اطمینان ۹۵٪ برای اختلاف	
	P -مقدار	اماره f	میانگین اختلاف	مقدار p	درجه آزادی	اماره t	بازه بالا	بازه پایین
پیشرفت تحصیلی	۰/۰۰۱	۲۱/۹۴۵	-۰/۲۹۸	۰/۰۲۶	۸۴	-۲/۲۶۳	-۰/۰۳۶	-۰/۱۵۶
			-۰/۲۹۸	۰/۱۰۶	۲۴/۸	-۱/۶۷۵	۰/۰۶۹	-۰/۶۶۵
انگیزه تحصیلی	۰/۰۸۶	۰/۰۳۱	-۰/۰۱۸	۰/۸۶۷	۸۴	-۰/۱۶۸	۰/۱۹۵۲۵	-۰/۲۳۱۲۴
			-۰/۰۱۸	۰/۸۶۴	۳۸/۵	-۰/۱۷۳	۰/۱۹۲۶۱	-۰/۲۲۸۶۱

همان‌طور که ملاحظه می‌شود، p -مقدار آزمون t - به ترتیب برای متغیر پیشرفت

تحصیلی و انگیزش تحصیلی برابر ۰/۱۰۶ و ۰/۸۶۷ - برای هر دو متغیر، بزرگتر از ۰/۰۵ شده و در نتیجه فرض یکسان بودن میانگین‌های نمرات پیشرفت و انگیزش تحصیلی دختران دو گروه، در سطح ۰/۰۵ رد نشده است. به عبارت دیگر، بین پیشرفت و انگیزه تحصیلی دخترانی که برنامه‌های شبکه پویا را تماشا می‌کنند و آنهایی که تماشا نمی‌کنند تفاوت وجود ندارد و فرضیه سوم رد می‌شود.

جدول ۱۲) خصوصیات آماری پیشرفت و انگیزش تحصیلی پسران دو گروه

مقیاس	گروه	تعداد	میانگین	انحراف معیار	میانگین خطای استاندارد
پیشرفت تحصیلی	تماشا نمی‌کنم	۳۲	۳/۷۸	۰/۴۹۱	۰/۰۸۷
	تماشا می‌کنم	۱۷۵	۳/۷۱	۰/۴۸	۰/۰۳۶
انگیزه تحصیلی	تماشا نمی‌کنم	۳۲	۲/۲۳۸	۰/۴۱۷	۰/۰۷۳۶۷
	تماشا می‌کنم	۱۷۵	۲/۲۲۲	۰/۴۳	۰/۰۳۲۵۴

با نگاهی به جدول شماره ۱۲، ملاحظه می‌گردد که میانگین هر دو متغیر پیشرفت و انگیزش تحصیلی پسرانی که شبکه پویا را تماشا نمی‌کنند (به ترتیب ۳/۷۸ و ۲/۲۳۸)، اندکی بیش از پسرانی است که این شبکه را تماشا می‌کنند (به ترتیب ۳/۷۱ و ۲/۲۲۲). در واقع، آزمون t نشان می‌دهد که این تفاوت معنادار بوده و ناشی از نقش تماشای شبکه پویا است، یا معنادار نبوده و تنها ناشی از نمونه‌گیری است و نمی‌توان این تفاوت را به جوامع مربوطه تعمیم داد.

جدول ۱۳) نتایج آزمون t مستقل برای مقایسه پیشرفت و انگیزش تحصیلی پسران دو گروه

متغیر	آزمون برابری واریانس‌ها		آزمون t مستقل				فاصله اطمینان ۹۵٪ برای اختلاف	
	-p مقدار	f آماره	میانگین اختلاف	p مقدار	درجه آزادی	t آماره	بازه بالا	بازه پایین
پیشرفت تحصیلی	۰/۱۸۲	۱/۷۹۳	۰/۰۷۳	۰/۴۳۴	۲۰۵	۰/۷۸۴	۰/۲۵۵	-۰/۱۱۰
			۰/۰۷۳	۰/۴۴۴	۴۲/۵۷	۰/۷۷۳	۰/۲۶۲	-۰/۱۱۷

۰/۱۴۶۴۸	۰/۱۷۸۲۸	۰/۱۹۳	۲۰۵	۰/۸۴۷	۰/۰۱۵۹	۰/۱۳۲	۰/۷۱۷	واریانس برابر	انگیزه تحصیلی
-۰/۱۴۶۴۱	۰/۱۷۸۲۱	۰/۱۹۷	۴۳/۹۸	۰/۸۴۴	۰/۰۱۵۹			واریانس نا برابر	

همان‌طور که ملاحظه می‌شود، p -مقدار آزمون t - به ترتیب برای متغیر پیشرفت تحصیلی و انگیزش تحصیلی برابر $۰/۴۳۴$ و $۰/۸۴۷$ - برای هر دو متغیر، بزرگتر از $۰/۰۵$ شده و در نتیجه، فرض یکسان بودن میانگین‌های نمرات پیشرفت و انگیزش تحصیلی پسران دو گروه، در سطح $۰/۰۵$ رد نشده است. به عبارت دیگر، بین پیشرفت و انگیزه تحصیلی پسرانی که برنامه‌های شبکه پویا را تماشا می‌کنند و آنهایی که تماشا نمی‌کنند تفاوت وجود ندارد و فرضیه سه نیز رد می‌شود که این نتایج با نتایج تحقیق رضانی (۱۳۹۰)؛ گاردنر^۱ (1993)، باتلر^۲ (1999)، اسلاوین^۳ (1991)، چیو^۴ (1997)، کوکلی (2007)، آریپاتامانیل^۵، (2008)، همسو و با نتایج تحقیق کافی (۱۳۸۲)، مؤمن‌زاده (۱۳۸۲)، مفتاح (۱۳۸۱)، مختاری (۱۳۸۱)، احمدی (۱۳۷۸)، قدیمی مقدم (۱۳۸۶)، هاشمی‌پور^۶ (2006) و گلاهر^۷ (2007) که نشان از وجود تفاوت بین انگیزش تحصیلی و پیشرفت تحصیلی دانش‌آموزان دختر و پسر داشت، مغایرت دارد. این تفاوت می‌تواند ناشی از شرایط خاص جامعه آماری پژوهش باشد.

پژوهشگاه علوم انسانی و مطالعات فرهنگی
پرتال جامع علوم انسانی

1. Gardner
2. Butler
3. Slavin
4. Chiu
5. Areepattamnil& Freeman
6. Hashemipour
7. Gallagher

بحث و نتیجه

در این پژوهش سه فرضیه شامل «بین پیشرفت تحصیلی دانش آموزانی که برنامه‌های شبکه پویا را تماشا می‌کنند و آنهایی که تماشا نمی‌کنند تفاوت وجود دارد.» «بین انگیزه تحصیلی دانش‌آموزانی که برنامه‌های شبکه پویا را تماشا می‌کنند و آنهایی که تماشا نمی‌کنند، تفاوت وجود دارد.» و «بین پیشرفت و انگیزه تحصیلی دانش‌آموزانی که برنامه‌های شبکه پویا را تماشا می‌کنند و آنهایی که تماشا نمی‌کنند، به لحاظ جنسیت تفاوت وجود دارد» مورد بررسی قرار گرفت که میانگین پیشرفت تحصیلی آزمودنی‌های گروهی که شبکه پویا را تماشا می‌کنند بیش از گروهی است که این شبکه را تماشا نمی‌کنند. در واقع آزمون t نشان می‌دهد بر اساس فرضیه یک، فرض یکسان بودن میانگین نمرات پیشرفت تحصیلی دو گروه، در سطح $0/05$ رد نشده است؛ به عبارت دیگر، بین پیشرفت تحصیلی دانش‌آموزانی که برنامه‌های شبکه پویا را تماشا می‌کنند و آنهایی که تماشا نمی‌کنند، تفاوت معناداری وجود ندارد و فرضیه یک رد می‌شود.

در فرضیه دوم نیز جهت تعیین میزان انگیزه تحصیلی آزمودنی‌ها از فرم اصلاح شده مقیاس انگیزش تحصیلی هارتر، استفاده شد. بر اساس آزمون t تفاوت میانگین‌های دو گروه، معنادار بوده و ناشی از تفاوت پیشرفت تحصیلی دو جامعه (دانش‌آموزان دبستانی که شبکه پویا را می‌بینند و آنهایی که نمی‌بینند) است یا معنادار نبوده و تنها ناشی از نمونه‌گیری است و نمی‌توان این تفاوت را به جوامع مربوطه نسبت داد. بین انگیزه تحصیلی (و نیز ابعاد انگیزش درونی و انگیزش بیرونی) دانش‌آموزانی که برنامه‌های شبکه پویا را تماشا می‌کنند و آنهایی که تماشا نمی‌کنند تفاوت وجود ندارد و فرضیه دوم پژوهش، رد می‌شود که بیان‌کننده تأثیر مثبت و رابطه معنی‌دار استفاده از تکنولوژی و رسانه در افزایش انگیزش تحصیلی دانش‌آموزان در مقاطع مختلف بود، مغایرت دارد..

برای بررسی فرضیه سه، علاوه بر دو گروه مورد استفاده در فرضیات یک و دو، جنسیت نیز در نظر گرفته شد. بدین شکل که تمام آزمودنی‌ها به دو گروه دختر و پسر تقسیم شدند میانگین هر دو متغیر پیشرفت و انگیزش تحصیلی دخترانی که شبکه پویا

را تماشا می‌کنند اندکی بیش از دخترانی است که این شبکه را تماشا نمی‌کنند. در واقع نتایج آزمون t نشان می‌دهد که این تفاوت معنادار بوده و ناشی از نقش تماشای شبکه پویا است. بین پیشرفت و انگیزه تحصیلی دخترانی که برنامه‌های شبکه پویا را تماشا می‌کنند و آنهایی که تماشا نمی‌کنند تفاوت وجود ندارد و فرضیه سوم رد می‌شود. این تفاوت می‌تواند ناشی از شرایط خاص جامعه آماری پژوهش باشد.

پیشنهادات

بر اساس فرضیه اول پژوهش پیشنهاد می‌شود:

۱. با برگزاری همایش‌ها، سمینارهای ملی و منطقه‌ای و انجام تحقیقات بیشتر، شرایط لازم را برای استفاده بهینه از تلویزیون به ویژه شبکه پویا که مورد اقبال دانش آموزان مقاطع ابتدایی است در تناسب با ماهیت دروس و سطوح تحصیلی و موقعیت‌های محلی و منطقه‌ای فراهم شود.

۲. پیشنهاد می‌شود تا مدیران دست‌اندرکار شبکه تلویزیونی پویا تولید برنامه‌های آموزشی خود را بیشتر و پربرتر سازند.

۳. مدیران و معلمان مدارس از برنامه‌های مناسب آموزشی شبکه پویا در مدارس در حین تدریس و فعالیت‌های آموزشی استفاده کنند.

۴. با توجه به علاقه کودکان و والدین برنامه‌هایی آموزشی ساخته شود که مشوق مشارکت بیشتر والدین و فرزندان در امر آموزش و یادگیری باشد.

بر اساس فرضیه دوم پیشنهاد می‌شود:

۵. انیمیشن‌هایی بومی و منطقه‌ای که مناسب با فرهنگ بومی و منطقه‌ای هر نقطه درباره بزرگان، فرهیختگان و اندیشمندان کشور، ساخته شود تا در امر آموزش و یادگیری و نیز انگیزش بیشتر دانش‌آموزان مفید و موثر باشد.

۶. فرهنگ‌سازی مناسب از طریق آموزش، تعامل رو در رو و جلسات جهت افزایش آگاهی معلمان، مسوولان و اولیای امر، برای بهره‌گیری از ابزارهای جدید و نو و ارتقای سطح کیفیت آموزشی و اطمینان دادن به آنان مبنی بر اینکه به کارگیری چندرسانه‌ای

تعاملی و تلویزیون و بویژه شبکه پویا، باعث افزایش سرعت و دقت یادگیری دانش‌آموزان در برخی از دروس می‌شود.

۷. پیشنهاد می‌شود سرمایه‌گذاری لازم برای تولید و توسعه نرم‌افزارهای چندرسانه‌ای تعاملی استاندارد با کیفیت مناسب و نیز تولید محتواهای مناسب در شبکه تلویزیونی پویا، بر اساس اصول روانشناسی یادگیری برای گروه‌های سنی و پایه‌های مختلف متناسب با موضوعات درسی جلب و جذب شود.

بر اساس فرضیه سوم نیز پیشنهاد می‌شود:

۸. با توجه به اینکه در این تحقیق مشخص شد که اکثر کودکان زمانی بین ۱ تا ۳ ساعت از شبانه روز رو به تماشای برنامه‌های شبکه تلویزیونی پویا اختصاص می‌دهند، توصیه می‌شود محتوای این برنامه‌ها در بخشی از زمان عصر به پخش برنامه‌های انیمیشنی خاص آموزشی هر پایه بر اساس جنسیت کودکان، زمینه یادگیری غیرمستقیم دانش‌آموزان را در حین گذراندن اوقات فراغت مهیا کند.

۹. با توجه به تاثیر روز افزون رسانه‌ها و دیجیتالی شدن دنیای امروزه پیشنهاد می‌شود که مدیران و دست‌اندرکاران شبکه تلویزیونی پویا برنامه‌های تولیدی به روزی را بر روی آنتن ببرند.

منابع

۱. حیدری، غلامحسین، و دیگران (۱۳۸۹). "مقایسه تأثیر تدریس زبان انگلیسی با نرم افزارهای آموزشی و شیوه سنتی بر پیشرفت تحصیلی دانش‌آموزان". *فناوری اطلاعات و ارتباطات در علوم تربیتی*، سال اول، ش ۱ (پاییز): ۲۳-۳۸.
۲. رشید، خسرو (۱۳۹۱). "انگیزه تحصیلی دانش‌آموزان دوره متوسطه در رابطه با عوامل محیطی". *فناوری آموزش*، سال هفتم، ش ۲ (زمستان): ۹۹-۱۰۸.
۳. رستمی، علی (۱۳۶۴). "رابطه تماشای تلویزیون و میزان موفقیت دانش‌آموزان دوره متوسطه". *طرح پژوهشی تخصصی مرکز تحقیقات، مطالعات و سنجش برنامه‌ای*. صدا و سیما جمهوری اسلامی ایران، مرکز تحقیقات، مطالعات و سنجش برنامه‌ای. [خاتمه نیافته].

۴. رضانی، سونیا (۱۳۹۰). "تاثیر آموزش چندرسانه‌ای و سخنرانی بر انگیزش پیشرفت تحصیلی و خودتنظیمی دانش‌آموزان از راه دور". *فناوری آموزش*، سال ششم، ش ۱ (بهار): ۴۵-۵۷.
۵. سلیمی، داوود (۱۳۸۸). "نقش رسانه‌ها و وسایل کمک آموزشی در فرآیند یاددهی-یادگیری". پایان‌نامه کارشناسی ارشد ارتباطات، دانشکده علوم ارتباطات، دانشگاه تهران.
۶. سیف، علی اکبر (۱۳۸۷). *روانشناسی پرورشی نوین، روانشناسی یادگیری و آموزش و پرورش*. تهران: نشر روان.
۷. سیدمحمدی، یحیی (۱۳۸۷). *روانشناسی یادگیری*. تهران: نشر روان.
۸. شیخ، سعادت (۱۳۸۴). چگونگی پرداختن به فعالیت‌های فراغت بین نوجوانان در جامعه شهری گروه ۱. تهران: نهاد ریاست جمهوری، شورای عالی جوانان.
۹. شبیری، سیده فاطمه؛ عطاران، محمد (۱۳۸۶). "بهره‌گیری از نرم‌افزار کمک آموزشی فیزیک سوم دبیرستان و بررسی تأثیر آن در پیشرفت تحصیلی و تعامل دانش‌آموزان در کلاس". *تعلیم و تربیت*، سال بیست و سوم، ش ۹۸ (بهار): ۶۹-۸۴.
۱۰. شهرآرای، مهرناز (۱۳۷۳). "بررسی تأثیر تلویزیون بر مهارت‌های تحصیلی کودکان و نوجوانان". *تعلیم و تربیت*، سال دهم، ش ۲ (تابستان): ۳۳-۴۱.
۱۱. غلامی، یونس، و دیگران (۱۳۸۵). "رابطه انگیزش پیشرفت و خودپنداشت با پیشرفت تحصیلی دانش‌آموزان پایه هشتم در درس علوم بر اساس تحلیل نتایج تیمز - آر". *روانشناسان/یرانی*. سال دوم، ش ۷ (بهار): ۲۰۷-۲۱۸.
۱۲. کازنو، ژان (۱۳۷۶). *جامعه‌شناسی وسایل ارتباطی جمعی*. ترجمه باقر ساروخانی و منوچهر محسنی. تهران: سروش.
۱۳. کافی، طاهره (۱۳۸۲). "بررسی رابطه پیشرفت تحصیلی با انگیزش تحصیلی دانش‌آموزان دختر". پایان‌نامه کارشناسی ارشد علوم تربیتی، سازمان مدیریت و برنامه‌ریزی استان خراسان.
۱۴. کراچی، سعید (۱۳۷۷). "بررسی رابطه پیشرفت تحصیلی با انگیزش پیشرفت و منبع کنترل در دختران و پسران سال اول دبیرستان". پایان‌نامه کارشناسی ارشد

- علوم تربیتی، دانشگاه آزاد اسلامی واحد تهران.
۱۵. مختاری، احمد (۱۳۸۱). "بررسی رابطه بین انگیزش و پیشرفت تحصیلی دانش آموزان با ویژگی‌های اجتماعی و آموزشی آنان". پایان‌نامه کارشناسی ارشد مدیریت دبستانی و پیش دبستانی، سازمان مدیریت و برنامه‌ریزی استان خراسان.
۱۶. مفتاح، سیمین (۱۳۸۱). "رابطه کمرویی و اعتماد به نفس با پیشرفت تحصیلی دانش‌آموزان دوره راهنمایی". پایان‌نامه کارشناسی ارشد روانشناسی، دانشکده روانشناسی و علوم تربیتی، دانشگاه علامه طباطبائی.
۱۷. مؤمن‌زاده، امین (۱۳۸۲). "بررسی مقایسه‌ای پیشرفت تحصیلی و عزت نفس دانش آموزان دبیرستان‌های شبانه‌روزی و روزانه". پایان‌نامه کارشناسی ارشد روانشناسی، سازمان مدیریت و برنامه‌ریزی استان خراسان.
۱۸. مهاجری، اصغر (۱۳۷۴). "بررسی اثرات تلویزیون بر روی کودکان و نوجوانان شهرستان ابهر". طرح پژوهشی اداره کل فرهنگ و ارشاد اسلامی استان زنجان [خاتمه یافته].
19. Abdul, H. (2005). "A survey of the Application of multimedia in the process of teaching and in kuittho, Malasia". Sep. Vol. 2, No. 9 (sers No,10). Retrieved spring from: [http:// www.Sciencedirect.com](http://www.Sciencedirect.com) [2009/03/15].
20. Angle, B. D. (1998). "The relationship between children's televiewing and the variables of reading attitude, reading achievement, book reading, and IQ in a sample of fifth grade children". Vol. 124. No. 1.
21. motivation in middle childhood and adolescence: The role ability developmental psychology, Vol. 35. No,1.
22. Beentjes, B. J. (1985). Television's impact on children's reading skills: A review of research. Reading Research Quarterly, 23:

- 389-413.
23. Bentham, S. (2002). *Psychology and Education, Routledge*, 99-101.
24. Butler, R.(1999). Information seeking and achievement motivation in middle childhood and adolescence: The role ability developmental psychology. Vol. 35. No.1.
25. Chen, A.(2004).” Goals, Interest and Learning in Physical Education”, *The Journal of Educational Research*, Vol.97. No. 6: 99-101.
26. Chiu, H. (1997). “Development and validation of the school achievement ,otivation rating scal”. *Journal of Education and Psychological and psychology measurement*, Vol. 2. No. 57: 305-292.
27. Gardner,H.(1993). *Multiple intelligences: The Theory in practice*. New York: Basic Book.
28. Gallagher (2007). The emerging dental workforce: Why dentistry? A quantitative study of final yewr dental students views on professional career. *BMC Oral Health*, un15; 7.
29. Hashemipour (2006). Dental studens motivation for entering dentistry in Kerman SChool of dentistry. *Iranian Journal of Medical Education*, Vol. 1. No. 6: 109-115.
30. Harter (1981). A new self – report scal of intrinsic versus extrinsic orientation in classroom: Motivational and informational comonacnts, *Developmental Psychology*, Vol. 17. No. 3: 300-312.
31. Remanin, G. (1968). “Social approval and achievement striving

- in the kindergarten”. Journal of research and development memorandum No. 35.
32. Shashar, H. & Fischer, Sh,(2004). Cooperative learning and the achievement of motivation and perceptions of students in 11th grade chemistry classes, Learning and instruction, Vol. 14. No. 1: 69-87.
33. Shvltz, D., Personality Thedies, in: Karami Y (Ed). Tehran, Arasbaran, publications, 1999.
34. Sitpec Debrom. S. Motivation for Learning , in: Hassan Zadeh R and Omomi N., (Eds). Donyae Pajvhesh press, Mashhad. 2001.
35. Slavin, R. E. (1991). Educational psychology: Theory into practice. New York: John Hopckins University Press.
36. Spalding, L. (1998). Motivation the Classroom, in: Yaghubi H., Khosh ktolgh. A., (Eds). Tabriz Teacher Traning University, 99-100.
37. Stein, A. H. (1969). The influence of social reinforcement on the achievement of forth grade boys and girls. Journal of child development. Vol. 38. No. 3.
38. Sitpec Debrom S., Motivation for Learning , in: Hassan Zadeh R and Omomi N., (Eds.), Donyaye Pajvhesh press, Mashhad, 2001.
39. Lepper, M.R., J.H. “Corpus & Iyenger Sh.S. (2005). Intrinsic Anidextrinsic Motivational Orientations in the Classroom: Age Differences and Academic Correlate”. Journal of Educational Psychology. Vol. 97. No. 2: 84-196.

40. Levine, D. U., and Levine R.F. (1996). Society and Education (9th ed.). Boston, MA: Allyn and Bacon, 121-124.

پښتونستان د علوم او انسانیت د مطالعاتو فریښتی
پرتال جامع علوم انسانیت